

**МІНІСТЕРСТВО ЮСТИЦІЇ
УКРАЇНИ**

Мін'юст

вул. Архітектора Городецького, 13, м. Київ, 01001

тел.: (044) 364-23-93, факс: (044) 271-17-83

E-mail: callcentre@ca.minjust.gov.ua,

themis@ca.minjust.gov.ua,

Web: <http://www.minjust.gov.ua>,

код згідно з ЄДРПОУ 00015622

**Голові Комітету Верховної
Ради України з питань
соціальної політики
та захисту прав ветеранів
Галині ТРЕТЬЯКОВІЙ**

**Щодо проєкту Закону
(реєстр. № 14014 від 05.09.2025)**

Шановна Галино Миколаївно!

Міністерство юстиції України у зв'язку з Вашим листом від 09.09.2025 № 04-30/12-2025/207493 опрацювало проєкт Закону України «Про фахівців із супроводу ветеранів війни та демобілізованих осіб» (реєстр. № 14014 від 05.09.2025) (далі – проєкт Закону) та в межах компетенції повідомляє.

1. Частиною другою статті 5 проєкту Закону пропонується передбачити, що не може бути фахівцем із супроводу ветеранів, зокрема, особа, яка *«визнана судом обмеженою у цивільній дієздатності або недієздатною»*.

Пропонована термінологічна конструкція не повною мірою враховує положення цивільного законодавства, оскільки згідно зі статтею 36 Цивільного кодексу України (далі – ЦК) суд може обмежити цивільну дієздатність фізичної особи. Водночас фізична особа може бути визнана судом недієздатною (стаття 39 ЦК).

Тобто відповідно до положень ЦК особа визнається судом саме недієздатною.

2. Розділ II проєкту Закону врегульовує положення стосовно набуття особою права на заняття діяльністю фахівця із супроводу. Так, зокрема, частиною другою статті 4, статтею 8 проєкту Закону пропонується встановити, що право на здійснення діяльності фахівця із супроводу надається особі, яка *отримала відповідне свідоцтво у порядку, встановленому цим Законом*, та внесена до Єдиного реєстру фахівців із супроводу ветеранів та демобілізованих осіб України.

Крім того, згідно з частиною першою статті 5 проєкту Закону фахівцем із супроводу може бути особа, яка є громадянином України, має освіту не нижче першого (бакалаврського) рівня та пройшла навчання з професійної кваліфікації, яке підтверджуються *сертифікатом* про присвоєння професійної кваліфікації «Фахівець із супроводу ветеранів та демобілізованих осіб», має загальний стаж роботи або служби не менше трьох років, пройшла навчання та стажування протягом шести місяців у порядку, встановленому Уповноваженим органом, постійно проживає на території України протягом останніх 3-х років, володіє державною мовою та склала кваліфікаційний іспит.

СЕД АСКОД

Міністерство юстиції України

№ 148472/12403-1-25/11.3.1 від 14.10.2025

Підписувач Галущенко Герман Валерійович

Сертифікат 382367105294AF9704000000CC076B01B26E3604

Дійсний з 17.07.2025 20:48:18 по 17.07.2026 20:48:18

Відповідно до частини четвертої статті 15 проєкту Закону рішення Уповноваженого органу про припинення дії свідоцтва може бути оскаржено фахівцем із супроводу до суду. Оскарження рішення не зупиняє його дію.

До запропонованого зауважуємо, що проєкт Закону в наведеній частині має враховувати вимоги Закону України «Про адміністративну процедуру», частиною першою статті 1 якого встановлено, що цей Закон регулює відносини органів виконавчої влади, органів влади Автономної Республіки Крим, органів місцевого самоврядування, їх посадових осіб, інших суб'єктів, які відповідно до закону уповноважені здійснювати функції публічної адміністрації, з фізичними та юридичними особами щодо розгляду і вирішення адміністративних справ шляхом прийняття та виконання адміністративних актів.

Закон визначає принципи здійснення адміністративної процедури, зокрема, принцип гарантування ефективних засобів правового захисту, зміст якого розкритий у статті 18 Закону. Так, особа має право на оскарження рішень, дій чи бездіяльності адміністративного органу в порядку адміністративного оскарження відповідно до цього Закону та/або в судовому порядку. Крім того, при видачі/відмові у видачі свідоцтва чи сертифіката мають бути дотримані права осіб, які гарантуються Законом України «Про адміністративну процедуру».

3. Проєкт Закону оперує правовою конструкцією *«центральный орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері підтримки та реалізації інтересів ветеранів війни, осіб, які мають особливі заслуги перед Батьківщиною, постраждалих учасників Революції Гідності (далі – ветерани), членів сімей таких осіб і членів сімей загиблих (померлих) ветеранів війни, членів сімей загиблих (померлих) Захисників і Захисниць України»*.

Зазначене потребує доопрацювання з метою приведення до термінології Закону України «Про центральні органи виконавчої влади», де визначено, якщо мова йде про міністерство, конструкція *«центральный орган виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики ...»*, а якщо мова йде про інший центральний орган виконавчої влади, який відповідно до законодавчих актів не має повноважень, притаманних міністерствам, то вживається конструкція *«центральный орган виконавчої влади, що реалізує державну політику ...»* (частина друга статті 1, частина перша статті 6, стаття 7, частина перша статті 16, частина перша статті 17 зазначеного Закону).

4. Частиною першою статті 5 проєкту Закону передбачається, що фахівцем із супроводу може бути особа, яка є громадянином України, має освіту не нижче першого (бакалаврського) рівня та пройшла навчання з професійної кваліфікації, *володіє державною мовою*.

У зв'язку з цим зауважуємо, що перелік осіб, які зобов'язані володіти державною мовою та застосовувати її під час виконання службових обов'язків, визначений частиною першою статті 9 Закону України «Про забезпечення функціонування української мови як державної».

Відповідно до частин першої – третьої статті 10 зазначеного Закону рівень володіння державною мовою засвідчується державним сертифікатом про рівень володіння державною мовою, документом про повну загальну середню освіту

за умови, що такий документ підтверджує вивчення особою української мови як навчального предмета (дисципліни) у випадках, визначених цим Законом.

Враховуючи викладене, з метою дотримання принципу юридичної визначеності проект Закону потребує доопрацювання також питання внесення змін до Закону України «Про забезпечення функціонування української мови як державної».

Частина перша статті 5 та пункт 6 частини другої статті 12 проекту Закону в частині вживання слів *«першого (бакалаврського) рівня»*, *«медициними установами»* не узгоджується з термінологією законодавства України про освіту та охорону здоров'я, якою передбачено використання термінів *«перший (бакалаврський) рівень вищої освіти»*, *«заклад охорони здоров'я»*.

5. Підпунктом 1 пункту 7 частини першої статті 3 проекту Закону передбачається, що незалежність фахівця із супроводу забезпечується *особливим порядком його призначення*, притягнення до відповідальності та припинення його повноважень.

Водночас із положень проекту Закону не вбачається, про який саме особливий порядок призначення фахівця із супроводу йдеться. При цьому відповідно до статті 4 проекту Закону фахівець із супроводу – фізична особа, яка здійснює незалежну професійну діяльність, спрямовану на індивідуальний супровід ветеранів війни; осіб, звільнених з військової служби, членів їхніх сімей; членів сімей військовослужбовців, які загинули, зникли безвісти або перебувають у полоні з метою сприяння їхній соціальній адаптації, реінтеграції, реабілітації, реалізації прав та законних інтересів суб'єктів отримання послуг.

Право на здійснення діяльності фахівця із супроводу надається особі, яка отримала відповідне *свідцтво* у порядку, встановленому цим Законом, та внесена до Єдиного реєстру фахівців із супроводу ветеранів та демобілізованих осіб України.

Також відповідно до частини першої статті 10 та частини другої статті 14 проекту Закону надання послуг фахівцем із супроводу здійснюється виключно на підставі договору про надання послуг. Припинення діяльності фахівця із супроводу здійснюється шляхом припинення дії його свідцтва про право на здійснення діяльності фахівця із супроводу.

У зв'язку із цим підпункт 1 пункту 7 частини першої статті 3 проекту Закону потребує перегляду та уточнення.

6. Підпунктом 2 пункту 7 частини першої статті 3 проекту Закону передбачається, що незалежність фахівця із супроводу забезпечується гарантуванням виплати винагороди фахівця із супроводу та відшкодування витрат фахівця із супроводу в порядку і розмірах, визначених цим Законом.

Водночас проект Закону, зокрема стаття 22, не містить положень щодо порядку і розмірів відшкодування витрат фахівця із супроводу.

7. Абзацом другим частини третьої статті 9 проекту Закону пропонується встановити, що робоче місце фахівця із супроводу може бути облаштоване у *ветеранських просторах* всіх форм власності та надаватись фахівцю на безкоштовній основі.

Також пунктом 9 частини другої статті 2 проекту Закону передбачається, що фахівець із супроводу зобов'язаний, зокрема, співпрацювати з мережею

ветеранських просторів всіх форм власності та підпорядкування, громадськими об'єднаннями, благодійними організаціями.

Запропоноване застосування у вказаних положеннях проєкту Закону формулювання *«ветеранських просторів всіх форм власності»* не відповідає принципу юридичної визначеності, оскільки проєкт Закону не містить визначення *«ветеранські простори»*, що, на наш погляд, у майбутньому може призвести до неоднозначного його розуміння та практичного застосування суб'єктами правовідносин.

8. Частина шоста статті 9 проєкту Закону в частині вживання слів *«офіційний сайт»* потребує перегляду з урахуванням термінології законодавства України про інформацію, зокрема законів України *«Про інформацію»* та *«Про доступ до публічної інформації»*, якими передбачено використання для державних органів терміна *«офіційний веб-сайт»*.

9. Частиною п'ятою статті 10 проєкту Закону передбачається, що дія Договору про надання послуг фахівця із супроводу має пролонгований договір і припиняється в зв'язку із закінченням строку, на який він укладений, або з моменту укладення нового Договору суб'єктом отримання послуг з іншим фахівцем із супроводу ветеранів.

Спосіб викладення зазначеного положення не забезпечує дотримання принципу правової визначеності, оскільки не розкриває суті закладеної думки в частині формулювань *«дія Договору має пролонгований договір»*, *«пролонгований договір припиняється в зв'язку з закінченням строку, на який він укладений»*.

Слід зазначити, що за загальним правилом звичаїв ділового обороту, використовуючи термін *«продлонгація»*, сторони, наприклад, погоджують можливість продовження дії відповідного договору після його закінчення на такий самий строк, якщо сторонами не висловлено наміру щодо його припинення.

Водночас залишається відкритим питання щодо механізму реалізації пропонованого, зокрема, в частині способу повідомлення суб'єктом отримання послуг відповідного фахівця із супроводу ветеранів про припинення укладеного з ним договору у зв'язку з укладенням нового договору з іншим фахівцем.

Прийняття проєкту Закону, який міститиме згадане положення, не забезпечить однозначності його розуміння (ясність, точність, доступність для розуміння та реалізації), а також передбачуваності (прогнозованості) результатів реалізації відповідного положення.

10. Частиною сьомою статті 10 проєкту Закону пропонується установити, що договір про надання послуг фахівця із супроводу може бути достроково припинений за взаємною згодою сторін або розірваний на вимогу однієї із сторін *на умовах, передбачених договором*.

У зв'язку з цим слід урахувувати загальні положення цивільного законодавства, якими передбачено, що зміна або розірвання договору допускається лише за згодою сторін, якщо інше не встановлено договором або законом.

Договір може бути змінено або розірвано за рішенням суду на вимогу однієї із сторін у разі істотного порушення договору (істотним є таке порушення стороною договору, коли внаслідок завданої цим шкоди друга сторона значною мірою позбавляється того, на що вона розраховувала при укладенні договору) другою стороною та в інших випадках, встановлених *договором або законом*.

У разі односторонньої відмови від договору у повному обсязі або частково, якщо право на таку відмову встановлено договором або законом, договір є відповідно розірваним або зміненим (стаття 651 ЦК).

Відповідно до статті 907 ЦК договір про надання послуг може бути розірваний, у тому числі шляхом односторонньої відмови від договору, в порядку та на підставах, встановлених цим Кодексом, іншим законом або за домовленістю сторін. Порядок і наслідки розірвання договору про надання послуг визначаються домовленістю сторін або законом.

З огляду на наведене, на нашу думку, з метою уніфікації правового регулювання договірних відносин у відповідній сфері та для забезпечення визначення чітких підстав і порядку розірвання договору про надання послуг поряд із договором проект Закону має також визначати відповідні умови.

11. Пунктом 12 частини першої статті 12 проекту Закону пропонується встановити, що фахівець із супроводу має право, зокрема, *вносити в установленому порядку пропозиції щодо вдосконалення законодавства України у сфері захисту прав ветеранів, членів їхніх сімей.*

Запропоноване, на нашу думку, не забезпечує дотримання принципу юридичної визначеності, оскільки не передбачає конкретних правових механізмів реалізації запропонованого положення.

Потребує також доопрацювання частина шоста статті 12 проекту Закону в частині вживання слів «*трудових обов'язків*», оскільки проект Закону не містить положень щодо оформлення саме трудових відносин з фахівцем із супроводу.

12. Пунктом 13 частини другої статті 12 розділу III проекту Закону пропонується передбачити, що фахівець із супроводу зобов'язаний надсилати до правоохоронних органів, *органів, спеціально уповноважених у сфері протидії корупції*, та Служби безпеки України повідомлення про факти порушення законодавства, виявлені в діяльності працівників установ, підприємств та організацій, що містять ознаки дії (бездіяльності), переслідуваної у кримінальному чи адміністративному порядку.

Слід зазначити, що відповідно до положень частини першої статті 1 Закону України «Про запобігання корупції» (далі – Закон) визначено термін «*спеціально уповноважені суб'єкти у сфері протидії корупції*», до числа яких віднесені органи прокуратури, Національної поліції, Національне антикорупційне бюро України, Національне агентство з питань запобігання корупції.

У зв'язку з цим пункт 13 частини другої статті 12 розділу III проекту Закону потребує доопрацювання в частині вживання формулювання «*органів, спеціально уповноважених у сфері протидії корупції*» з урахуванням положень Закону.

13. Частиною четвертою статті 12 розділу III проекту Закону пропонується передбачити, що під час реалізації своїх прав та обов'язків фахівець із супроводу зобов'язаний додержуватися вимог Закону України «Про запобігання корупції» щодо обмеження використання своїх повноважень з метою одержання неправомірної вигоди або прийняття пропозиції такої вигоди для себе чи інших осіб, одержання *дарунків (пожертв)*.

Відповідно до частини першої статті 23 Закону особам, зазначеним у пунктах 1, 2 частини першої статті 3 цього Закону, забороняється безпосередньо

або через інших осіб вимагати, просити, одержувати *подарунки* для себе чи близьких їм осіб від юридичних або фізичних осіб.

Також для осіб, зазначених у пунктах 1, 2 частини першої статті 3 Закону, статтею 172⁵ Кодексу України про адміністративні правопорушення передбачено адміністративну відповідальність за порушення встановлених законом обмежень щодо одержання *подарунків*.

У зв'язку з цим частина четверта статті 12 розділу III проєкту Закону в частині вживання слів «дарунки (пожертви)» потребує доопрацювання з урахуванням наведеного.

14. Абзацом другим частини першої статті 13 проєкту Закону передбачається, що до запиту фахівця із супроводу до органів державної влади, органів місцевого самоврядування, установ, організацій усіх форм власності фахівець із супроводу додає копію Договору про надання послуг фахівця із супроводу *або копію витягу з такого договору*.

Пропоноване положення не забезпечує однозначності розуміння положень цієї норми в частині переліку відповідних документів, оскільки проєкт Закону не розкриває суті поняття «*витягу із Договору про надання послуг фахівця із супроводу*».

15. Частиною восьмою статті 13 проєкту Закону пропонується передбачити, що відмова в наданні інформації на запит фахівця із супроводу, несвоєчасне або неповне надання інформації, надання недостовірної інформації тягнуть за собою *відповідальність згідно із законом, крім випадків відмови в наданні таємної та/або службової інформації*.

Згідно зі статтею 27 Закону України «Про інформацію» порушення законодавства України про інформацію тягне за собою дисциплінарну, цивільно-правову, адміністративну або кримінальну відповідальність згідно із законами України.

У зв'язку з цим частина восьма статті 13 проєкту Закону потребує перегляду.

16. Підпунктом 2 частини першої статті 14 розділу IV проєкту Закону пропонується передбачити, що підставою для припинення діяльності фахівця із супроводу є *набрання законної сили обвинувальним вироком щодо фахівця із супроводу або рішенням суду про притягнення його до адміністративної відповідальності за вчинення адміністративного правопорушення, яким накладено стягнення у виді позбавлення права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю, пов'язаною з виконанням функцій держави або місцевого самоврядування, або діяльністю, що прирівнюється до такої діяльності*.

Слід зазначити, що частиною другою статті 65¹ Закону передбачено, що особа, яка вчинила корупційне правопорушення або правопорушення, пов'язане з корупцією, однак судом не застосовано до неї покарання або не накладено на неї стягнення у виді *позбавлення права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю, пов'язаними з виконанням функцій держави або місцевого самоврядування, або такою, що прирівнюється до цієї діяльності*, підлягає притягненню до дисциплінарної відповідальності у встановленому законом порядку.

Підпункт 2 частини першої статті 14 розділу IV проєкту Закону в частині вживання слів «*позбавлення права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю, пов'язаною з виконанням функцій держави або місцевого*

самоврядування, або діяльністю, що прирівнюється до такої діяльності» потребує доопрацювання з урахуванням положень Закону.

Крім того, враховуючи те, що Національне агентство з питань запобігання корупції є центральним органом виконавчої влади зі спеціальним статусом, який забезпечує формування та реалізує державну антикорупційну політику, до проєкту Закону в частині дотримання вимог антикорупційного законодавства необхідне висловлення позиції Агентства як спеціально уповноваженого органу у цій сфері.

17. Положеннями статті 21 проєкту Закону запропоновано врегулювати відносини, пов'язані з *контролем за діяльністю фахівця із супроводу*.

Так, частинами першою, другою зазначеної статті проєкту Закону передбачається, що контроль за діяльністю фахівця із супроводу здійснюється Уповноваженим органом та саморегулювальною організацією фахівців із супроводу. Уповноважений орган здійснює контроль за діяльністю фахівця із супроводу шляхом проведення планових і позапланових перевірок у встановленому ним порядку.

У зв'язку з цим зазначаємо, що коли йдеться про контроль (нагляд), заходи контролю (нагляду) здійснюються відповідними органами влади, які діють в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України.

Наділення Уповноваженого органу (яким у розумінні проєкту Закону є центральний орган виконавчої влади) повноваженнями щодо встановлення порядку проведення необхідних перевірок, на нашу думку, може розцінюватися як надмірна дискреція, у зв'язку з чим відповідне правове регулювання окреслених відносин має визначитися саме на рівні закону.

Крім того, частинами третьою, четвертою зазначеної статті проєкту Закону пропонується визначити заходи державного нагляду (контролю), якими є планові та позапланові заходи, що здійснюються у формі виїзних та невиїзних перевірок.

Тобто аналіз наведеної статті проєкту Закону свідчить, що у ній лише констатується факт здійснення такого контролю шляхом проведення планових та позапланових перевірок за вказаною діяльністю.

При цьому врегульовуючи відносини, пов'язані з контролем за діяльністю фахівця із супроводу, положення вказаної статті не визначають механізм здійснення контролю за діяльністю таких фахівців, результати оформлення перевірок, видання відповідних актів суб'єкту перевірки тощо, що вказує на неповноту врегулювання запропонованих відносин, що не відповідає принципу юридичної визначеності та передбачуваності вказаних правовідносин.

18. Частиною першою статті 22 проєкту Закону передбачається, що *винагорода фахівцю із супроводу нараховується і виплачується щомісячно* Уповноваженим органом та/або відповідними департаментами/управліннями/відділами обласних державних адміністрацій, до предмета відання яких належать питання у сфері ветеранської політики, згідно з поданими звітами фахівця із супроводу *за рахунок субвенцій з Державного бюджету України*.

Також пунктом 1 розділу VIII «Прикінцеві та перехідні положення» проєкту Закону встановлюється, що цей Закон набирає чинності в день, наступний після його опублікування та вводиться в дію через три місяці з дня його опублікування.

Водночас правові засади функціонування бюджетної системи України, її принципи, основи бюджетного процесу і міжбюджетних відносин визначаються Бюджетним кодексом України (далі – Кодекс).

Відповідно до частин першої та другої статті 23 Кодексу будь-які бюджетні зобов'язання та платежі з бюджету здійснюються лише за наявності відповідного бюджетного призначення, якщо інше не передбачено законом про Державний бюджет України. Бюджетні призначення встановлюються законом про Державний бюджет України (рішенням про місцевий бюджет) у порядку, визначеному цим Кодексом.

При цьому бюджетна система України і Державний бюджет України встановлюються виключно цим Кодексом та законом про Державний бюджет України. Якщо іншим нормативно-правовим актом бюджетні відносини визначаються інакше, ніж у цьому Кодексі, застосовуються відповідні норми цього Кодексу (частина друга статті 4 Кодексу).

Враховуючи зазначене, запропоновані проектом Закону положення є предметом регулювання Бюджетного кодексу України та закону про Державний бюджет України на відповідний рік.

Крім того, оскільки прийняття проекту Закону може вплинути на видаткову частину державного бюджету, при розгляді вказаного проекту Закону слід враховувати позицію Міністерства фінансів, яке є головним органом у системі центральних органів виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну фінансову та бюджетну політику (пункт 1 Положення про Міністерство фінансів України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 20 серпня 2014 року № 375).

19. Пунктами 2 та 3 розділу VIII «Прикінцеві та перехідні положення» проекту Закону *пропонується встановити завдання Міністерству у справах ветеранів України, зокрема, визначити порядок проведення установчого З'їзду фахівців із супроводу України та організовувати його проведення, розміщувати на своєму офіційному веб-сайті інформацію про проведення установчого З'їзду фахівців із супроводу України, повідомляти про це кожного фахівця із супроводу.*

Зауважуємо, що визначення завдання законом безпосередньо міністерству не враховує положень частини першої статті 113 Конституції України, частини другої статті 1 Закону України «Про Кабінет Міністрів України», якими встановлено, що Кабінет Міністрів України є вищим органом у системі органів виконавчої влади, здійснює виконавчу владу безпосередньо та через міністерства, інші центральні органи виконавчої влади, Раду міністрів Автономної Республіки Крим та місцеві державні адміністрації, спрямовує, координує та контролює діяльність цих органів.

20. Відповідно до абзацу п'ятого частини третьої розділу VIII «Прикінцеві та перехідні положення» проекту Закону *реєстрація саморегульованої організації фахівців із супроводу здійснюється відповідно до Закону України «Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань».*

Абзацом четвертим частини третьої розділу VIII «Прикінцеві та перехідні положення» проекту Закону визначено, що після утворення *органів самоврядування*

фахівців із супроводу зміна їх складу відбувається в порядку, передбаченому цим Законом.

Також розділ VII проєкту Закону має назву «Самоврядування фахівців із супроводу», який закріплює їх функціонал, завдання та засади здійснення діяльності.

Частинами першою, другою статті 24 проєкту Закону передбачається, що *асоціація фахівців з супроводу ветеранів та демобілізованих осіб України є некомерційною професійною організацією*, що об'єднує всіх фахівців із супроводу та утворюється з метою забезпечення реалізації завдань самоврядування фахівців із супроводу.

Асоціація фахівців із супроводу ветеранів та демобілізованих осіб України є юридичною особою та діє через організаційні форми самоврядування фахівців із супроводу, передбачені цим Законом. Натомість інші статті проєкту Закону оперують таким поняттям, як *саморегулівна організація фахівців із супроводу*.

Враховуючи викладене, зазначені положення проєкту Закону не кореспондуються між собою та містять певну невідповідність.

Варто враховувати, що відповідно до статті 83 Цивільного кодексу України (далі – ЦК) юридичні особи можуть створюватися у формі товариств, установ та в інших формах, встановлених законом.

Так, товариством є організація, створена шляхом об'єднання осіб (учасників), які мають право участі у цьому товаристві. Товариство може бути створено однією особою, якщо інше не встановлено законом. Товариства поділяються на підприємницькі та непідприємницькі. Також установою є організація, створена однією або кількома особами (засновниками), які не беруть участі в управлінні нею, шляхом об'єднання (виділення) їхнього майна для досягнення мети, визначеної засновниками, за рахунок цього майна.

Юридична особа повинна мати своє найменування, яке містить інформацію про її організаційно-правову форму та назву (частина перша статті 90 ЦК).

У зв'язку з цим зазначаємо, що наведене у статті 24 проєкту Закону формулювання *«некомерційною професійною організацією»*, яке застосовується до асоціації фахівців із супроводу ветеранів та демобілізованих осіб, є лише ознакою її прибутковості. При цьому вказане формулювання, на нашу думку, є не чітким та не надає відповіді на питання, в якій саме організаційно-правовій формі буде утворена асоціація фахівців із супроводу.

Враховуючи вищезазначене, проєкт Закону потребує суттєвого доопрацювання з метою усунення наявних невідповідностей та неузгодженостей між його положеннями.

21. Проєкт Закону в цілому пропонує до використання формулювання *«в десятиденний строк з дня»*, *«на десятий день з дня»*, *«не пізніше дня, наступного за днем»*, *«протягом трьох днів після»*, *«не пізніше трьох днів з дня»*, *«протягом 30 днів з дня»*, *«не пізніш як за 14 днів до дня»*, *«не менш як за 10 днів до дня»* (статті 2, 8, 9, 10, 15, розділ «Прикінцеві та перехідні положення») проте не містить уточнення, які саме дні (календарні чи робочі) будуть враховуватися під час визначення початку перебігу відповідного строку.

22. Проєкт Закону в цілому щодо вживання формулювань *«на підприємствах, в установах, організаціях незалежно від форм власності»*, *«підприємств,*

установ», «установ, організацій усіх форм власності», «керівники підприємств, установ», «установами, організаціями всіх форм власності» (пункт 7 частини першої статті 12, частини перша, п'ята статті 13, частина перша статті 23).

Зазначені формулювання є застарілими та базувалися на положеннях Господарського кодексу України.

Так, 28 серпня 2025 року введений в дію Закон України № 4196-IX «Про особливості регулювання діяльності юридичних осіб окремих організаційно-правових форм у перехідний період та об'єднань юридичних осіб», який має на меті вилучення з правового поля України низки застарілих організаційно-правових форм юридичних осіб, у тому числі таких, як «підприємство».

Реформування полягає у запровадженні перехідного періоду на три роки для поступового припинення *«підприємств»* і їх перетворення у товариства. Елементом реформи є внесення змін цим Законом до низки законодавчих актів щодо вилучення з них застарілої термінології «підприємства».

Враховуючи зазначене, більш сучасним підходом для позначення відповідних суб'єктів є застосування формулювання *«юридичні особи, незалежно від організаційно-правової форми»*.

23. Проект Закону в частині вживання формулювань *«правила етики фахівців із супроводу», «правила професійної етики фахівця із супроводу», «Кодекс професійної етики фахівця із супроводу», «фахівець із супроводу ветеранів війни та демобілізованих осіб», «фахівець із супроводу ветеранів війни та демобілізованих осіб»», «фахівець із супроводу ветеранів», «фахівець із супроводу», «Єдиний державний реєстр фахівців із супроводу», «Єдиний державний реєстр фахівців із супроводу ветеранів війни та демобілізованих осіб України»* у відповідних відмінках і формах числа потребує перегляду та приведення до єдиної термінології.

24. З метою приведення у відповідність до термінології Конституції України, Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» проект Закону потребує доопрацювання в частині вживання слів *«громад», «органами державної влади та місцевого самоврядування»*.

Крім того, для вироблення остаточної позиції щодо проекту Закону слід враховувати позиції Міністерства у справах ветеранів України, Міністерства соціальної політики, сім'ї та єдності України, Міністерства освіти і науки України, Міністерства охорони здоров'я України, Міністерства молоді та спорту України, Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини.

З повагою

Міністр

Герман ГАЛУЩЕНКО